▷ Της **ΠΕΠΗΣ ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ**

«Αναφορά στην Γκουέρνικα»

Οι περί τέχνης συζητήσεις μού φαίνονται συχνά ακατανόητες ή αδιάφορες. Και αυτό γιατί το τι είναι τέχνη δεν είναι ποτέ δεδομένο εκ των προτέρων. Αποκαλύπτεται κάθε φορά ξεκινώντας από το σημείο μηδέν: μέσα από την κυοφορία, τη δημιουργία ενός έργου. Δημιουργία που είναι και ένα στοίχημα. Στην έκθεση «Αναφορά στην Γκουέρνικα» του Κυριάκου Κατζουράκη στο ΜΙΕΤ η αποκάλυψη αυτή είναι εκεί.

Πρόκειται για τη μείζονα χειρονομία ενός δασκάλου που συνομιλεί με το παρελθόν το δικό του, της τέχνης, του κόσμου, βυθίζοντας το βλέμμα του στην πραγματικότητα του σήμερα. Ετσι εντάσσει το τώρα που πάσχει από το επείγον της ανάγκης σε ένα συνεχές του χρόνου και του χώρου που το μνημειώνει. Και αυτό το κάνει μέσα από εικόνες που ενσαρκώνουν έναν υπέρ αδυνάτων λόγο.

Αδυνάτων που ποτίζουν με τη δύναμή τους εσαεί αυτό που ονομάζουμε, αρκετές φορές αβασάνιστα, σώμα. Το σώμα στη ζωγραφική του Κατζουράκη είναι ένα σώμα μέσα στην ταπείνωση ή και τον διασπαραγμό του πάντα ερωτικό. Αυτή η ερωτική, η ηδονική παρουσία του σώματος, σφραγίζει τη δουλειά του. Η ίδια η ματιέρα του, ένα ακόρεστο βελούδο, είναι συστατικό στοιχείο αυτής της αίσθησης.

Το έργο ως σώμα, το σώμα του έργου αλλά και το σώμα του καλλιτέχνη, το σώμα του μοντέλου, ορατού και αοράτου, με την υπόρρητη ερωτική σχέση με τον ζωγράφο, το σώμα του θεατή, με την περιέργεια να γευτεί από τον (απαγορευμένο) καρπό της τέχνης. Πάντα ο καρπός αυτός μοιάζει και λίγο απαγορευμένος για τους πολλούς, κτήμα υποτίθεται των ειδημόνων, του αυτοαποκαλούμενου «κόσμου της τέχνης».

Και ακόμα η πολιτική, το πολιτικό στην τέχνη; Εχει τόσο βάναυσα χρησιμοποιηθεί εναντίον της τέχνης αλλά και έχουμε τόσο αναλωθεί σε μια αδιέξοδη συζήτηση περί ελευθερίας της, ώστε ό,τι προλάβει να ονομαστεί τέχνη αποκτά αυτομάτως καθεστώς ασυλίας, δηλαδή ένα εκτός τόπου και χρόνου φωτοστέφανο, ανεξαρτήτως ποιότητας.

Το πολιτικό είναι ο ενδιάμεσος χώρος, η μεταβατική κατάσταση όπου δεν μπορείς να κινηθείς αποτελεσματικά παρά με παιγνιώδη τρόπο. Υπό την προϋπόθεση να έχεις αντιληφθεί ότι το παιχνίδι είναι ό,τι το πιο σοβαρό, γιατί μετρά το ίδιο το σώμα σου. Το σώμα που θα νιώσει ή θα παγώσει, θα χλευάσει ή θα υποκλιθεί, θα λιώσει στα πεδία του θανάτου ή θα ανασάνει στο μισόφωτο του έρωτα. Η «Αναφορά στην Γκουέρνικα» του Κατζουράκη γίνεται οδηγός των σωμάτων και των ψυχών μας, σκηνοθετεί με μαεστρία το δράμα της αγωνίας και της ελπίδας μας.